

hender, men Hitler har i all hast sendt reserver fra Vestfronten for å forsterke forsvaret av Orel. I siste uke har russerne tilføjet tyskerne et tap av 22.000 i faldne bare i Orelområdet. Fra Sicilia meldes om patruljevirksonhet på S. armefront. Amerikarnerne og kanadierne har hatt fremgang. Flyplasser og sambandslinjer i Italia og på Sicilia er blitt borte. Ett handelskib og to kryssere er blitt satt i brann under bombing av allierte fly i Middelhavet.

Fra nøytrale kilder blir det meldt at tyskerne har besatt byene Fiume og Trieste samt halvøen Istria. I Fiumes havn ble 5 italienske ubåter tatt av tyskerne. - Det ser ut for at Badoglio's tiltak for å undertrykke befolkningens feiring av fascismens sammenbrudd og kravet om fred, ikke har hekk med sig. I Milano gikk et demonstrasjonstog av kvinner gjennom gatene. Kvinnene bar plakater med påskriften: Vi vil ha fred. Vi vil ha våre sønner tilbake. Mussolinis statue ble halshugget av en rasende folkemengde som deretter gikk mot operaen under ropene: Hvor er Toscanini? Vi vil ha ham tilbake. De italienske konsuler i Tyskland fikk tidlig i uken ordre om å sørge for at de italienske arbeidere ble hjemsendt innen 1. august. Fra Tyskland meldes at 10.000 arbeidere ved en fabrikk i Berlin nedla arbeidet mandag og forlangte å bli sendt tilbake til Italia. Fra Bulgaria meldes at Filov-regjeringen frykter revolusjon når som helst. Gatene i Sofia koker av ophissede folkemengder som roper: Bulgaria må følge Italias eksempel. En fremstående italiensk fascist, Grassi, ble prytt av folkemassen da han forlot den italienske klubb i Sofia.

"Times" skriver idag bl. a. "Det er ingen tvil om hvilken vei Italia vil gå. Det er veien ut av krigen. Det ser ut for at Badoglio's regjering gjør alt den kan for å drukne kravet om fred. Den må bøye sig for de alliertes krav om betingelsesløs overgivelse. Det nytter ikke å gjenoprette fortiden. Det kan godt hende at nye krefter vil reise sig, ikke bare mot nazismen men også mot det engstelige regime i Italia idag. Det nye Italia trenger nye menn og nye metoder."

I sin utenrikskronikk onsdag uttalte Ordning at med fascismens nederlag i Italia er ett av de mørkeste kapitler i Italias historie bragt til ophør. Mussolinis faller en ny bekræftelse på den gamle sannhet at ett diktatur aldri overlever et militært nederlag. Helt fra mordet på Matteotti har Mussolinis politikk vært brutal og hensynsløs, både overfor sitt eget folk og utenrikspolitisk. Fra å være Tysklands forbundsfelle under intervensjonen i Spania førte utviklingen med sig at Italia var blitt en vasallstat under Tyskland, med alle en vasallstats tunge forpliktelser og uten nogen rettigheter. Hvilken vei den nye regjering vil gå, er det vanskelig å uttale noget om, men det sannsynlige er at den vil forsøke å få fredsforhandlinger igang. Når marsjall Badoglio uttaler at krigen fortsetter, så er dette antagelig for å undgå panikkartet flukt og kaos. Mussolinis fall i Italia vil sikkert i nær fremtid skape en ny situasjon både militært og politisk.

Fra Tyskland er der til Norge kommet en utsending med det specielle oppdrag å styrke moralen blandt troppene, men i Norge fortsetter demoraliseringen, blindbetringene og fremforalt blandt ubåtmannskapene. Der er meldt om sabotasjehandlingar på ubåter i Nord-Norge. I Stavanger har ubåtmannskaper nektet å stikke tilsjøs. Der er foretatt massearrestasjoner og flere dødsdommer er blitt avsagt.

Vær forsiktig med avisen. La den ikke komme upålitelige folk i hendene

Den. 3. august 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål!

IDAG FYLLER KONG HÅKON 71 ÅR.

I ein so høg alder burde mannen vera fri, men kong Håkon står nett no framfor sitt livs største gjerning: å fria det norske folket ut or tyske ørneklør. Ingen konge hadde ei større oppgåva. Ingen norsk konge kjempa mot ei større overmakt. Men næst etter Olav Haraldsson var ingen konge vissare på å overvinna ei veldigare makt enn kong Håkon VII. Vi fylgjer han med bankande hjarta, liksom Jonatan då David drog i felten mot Goliat.

Den 9. april visste kong Håkon m.a. dette: Nazismen, som er det mest djevelske av alle samfundssystem, skal ein gong falla. Ved hans og riksstyrets opptak tok det norske folket kampen opp. I Noreg misste Hitler størsteparten av den tyske krigsflåten. Norske sjøfolk er med i Atlanterhavsslaget. Sammen med England og U.S.A. har vi nedkjempa den tyske sjømakt. I denne striden hadde kongen vår den rette viljen og det synet som sigra. Men han hadde meir enn vilje og syn. Vi mindes en hending frå Nybergsund bort i Trysil april dagane 1940. Tyske fly bomba kongen og riksstyret. Ei bomba fall ned 80 m. frå kongen. Etter nedslaget gikk kongen fram til bombekrateret: "Nybrot", sa han og lo godt. Ja, kongen er ein stor humorist. Alle kongar skulde vera humoristar. Ein humorist forstår mykje meir enn ein nazist snar. Vi hugsar: For fleire år sidan kom ein maktsjuk herremann på audiens. Den maktsjuka la ut for kongen om alle fårane som fylgde med dei føle kommunistane. Erendet hans var at kongen med ein gong måtte oppløysa det kommunistiske parti. Kong Håkon satt still og hørde på alle kjæremål. Til slutt sa han: "Jeg er også kommunisternes konge." - Eit kongeleg ord.

Då kongen kom hit til landet, vart han spurt kva han meinte om det upopulære målstrevet. Då gav han det fyrste uventa ordet: "Landsmålet har sin berettigelse. Husk at rigsmålet blev innført av danske embetsmenn med vold og tvang".

Dette er små anekdoter. Men dei synar det vi dagleg treng vita: at kongen vår parera alltid manndig av all reaksjon. Han skyna oss ofte meir enn vi sjølve. Han er alle nordmanns konge. Han har i ly av grunnlovi vakta om den einskildes rett til å liva livet i fridom og fred. Idag står han mitt i kampen for heile folkets fridom. Folket veit at han vil føre oss vel gjennom vanskane. Han og valspråket hans har vore eit: "ALT FOR NORGE."

Difor helsar idag heimefronten - heile det norske folket - i takksammnd kongen på årsmålsdagen og ynskjer han hell og siger.

L E V E K O N G E N!

Høgt sver kvar Norøis mann å verja vel sitt land, tru mot sin drott. Med trufast hug og mod stødt Norøig viljug stod å våga liv og blod for Gud og arott.

E. Blix.

Nyheterne lørdag og søndag.

Situasjonen i Italia blir stadig mere spent og nærmer seg bristepunktet. Det ser ikke ut som om marsjall Badoglio akter å oppfylle folkets krav om en snarlig fred. Hensikten er formodentlig å forsøke å holde krigen i gang ennå en tid, for dermed om mulig å oppnå bedre fredsforhold. De allierte regjeringer har derfor sendt Badoglio en advarsel. Det heter her at bombingene over Italia nu har vært stan- set en tid i påvente av det italienske folks valg. Denne pause i bom- bingen har også tyskerne benyttet seg av, og bombingene vil derfor nå fortsette med øket kraft. Det italienske folk har neppe kvittet seg med fascismen for å få en evneløs Vichy-regjering istedenfor. Det italienske folks ønske om fred gir seg også uttrykk i arbeidernes holdning, idet disse akter å streike ½ time pr. dag som protest mot krigens fortsettelse. I Milano har soldatene gjort felles sak med demonstrantene. Italienske soldater i Larissa er avvåbnet av tyskerne av frykt for at deres våpen skulle falle i hendene på friskarene. Italienske divisjoner i øst-Hellas er på vei tilbake til Italia. Slo- veniske friskarer har brutt igjennom de italienske linjer og er trengt inn på italiensk område. Uroen på Balkan øker, og forholdet mellom Romaia og Ungarn er meget spent. Tyskerne har anmodet Ungarn å stille tropper til disposisjon, istedenfor italienerne i Hellas og Jugoslavia, og ungarerne er misfornøyet med en slik ordning og ønsker slutt på samarbeidet med Tyskland.

Sisilia: Amerikanerne og kanadierne har hatt god framgang og har erob- ret 3 byer til. Dessuten har 3 øyer utenfor vest-Sicilia overgitt seg. Der ble lørdag meldt om 900 fanger, derav 500 tyske. 29 aksefly er skutt ned over italiensk område mot tapet av 1 alliert fly. Den britis- ke flåte har bombet Lorci i Syd-Italia og Giardini på det østlige Sicilia uten å møte motstand. 1 destroyer, en kanonbåt og 3 væpnede fartøyer ble senket. - Natt til lørdag ble industriområdet Romscheid i Ruhr kraftig angrepet. 15 fly gikk tapt. Kassel ble angrepet for 2. gang, 11 bombefly og 15 jagere gikk tapt. 71 tyske jagere ble nedskutt. Mål i Frankrike og Belgia har vært angrepet av 550 jagere sammen med bombefly.

Sovjetsamveldet: Slaget om Orel fortsetter med uforminset kraft. Det har ikke lyktes tyskerne å stoppe den russiske framgang, tross inn- sats av nye reserver. Framgangen var igår 4 - 7 km., og ytterligere 20 bebodde steder ble gjenerobret. Over 100.000 tyskere falt i juli ved Orel.

Nyheterne, den 2. august 1943.

Det allierte hovedkvarter melder fra Nord-Afrika at den 8. arme har åpnet et stort angrep mot tyskernes hovedforsvarslinje syd for Catania. Angrepet kom umiddelbart etter en dagsordre fra Montgomery. Dagsordren lød: Vi skal nå drive tyskerne ut av Sicilia. Den 7. ame- rikanske arme har erobret byene San Stefano og Listeretta. 10.000 fan- ger ble tatt, derav ½ parten tyskere. I løpet av de siste tre dagene har amerikanerne erobret 14 byer. Napoli ble igår angrepet av tunge britiske bombefly. Flyplassen Scapo de Cino syd for byen ble også an- grepet. Hovedjernbanestasjonen i Neapel fikk en fulltreffer, likeså Gassverket, som ble sprengt i luften. Allierte sjøstridskrefter har angrepet en rekke steder på nord-øst Sicilia samt Vibo Valente og Catrone på fastlandet. 200 liberator bombefly fra den 9. amerikanske luftstyrke foretok ved dagslys igår kraftig angrep mot oljekildene i Ploesti (Romania). Der oppnåddes mange fulltreffere på målene. Store branner ble satt igang. Amerikanerne møtte kraftig motstand av fient- lige jagere. 51 fientlige fly ble skutt ned. 20 liberator-fly gikk tapt over målområdet. Flere savnes. Det meldes at flyene ~~idobakkplanenundtak-~~ ning på 4000 km. "Evening Standard" skriver om bombingene: "Den vellyk- kede bombing kan få store politiske og militære følger!" Fra Sovjetsamveldet meldes at russerne har brutt igjennom den 2. tyske forsvarslinje nord for Orel. De siste døgn har framrykkingen gått hur- tigere enn tidligere. 100 bebodde strøk gjenerobret. Syd-vest for

Voroschilovgrad er tyske motangrep slått tilbake.

"Hjærtland Tidende" skriver om bombingene av Trondheim og Herøya at i Trondheim mistet 800 tyskere og utlendinger livet, derav en stor del tyske offiserer. Knappt 10 nordmenn ble drept. 1 u-båt, 1 5000 tonner og et 5000 tonns tankskip ble senket i havnen. Flytekraner (6), ble sterkt skadet. Gassbeholderen fikk fulltreffer og kan ikke settes i stand før krigen er over. Vinmonopolets bygning, som tyskerne brukte til lager, brendte i 2 dager. Den tyske havnesjef omkom. Da flyangrepet kom, var tyskerne samlet til stor middag. De gikk ikke i tilflaktsrommet da flyallarmen gikk, da de trodde det var overflyvning for foto-rafering. Derfor gikk så mange tyske offiserer med. På Herøya ble fabrikken for lettmetall og Eidanger Salpeter fullstendig ødelagt. Før angrepet begynte, sirklet et amerikansk fly inn målområdet med tåke, hvorefter bombingene begynte. 26 nordmenn mistet livet.

Theodor Gusev er utnevnt som ny ambassadør i London etter Mański, som er utnevnt som vice-utenrikskommisær. Danske arbeidere, som var i Hamburg under bombeangrepene, forteller at Hamburg eksisterer ikke lenger som samlet bysamfund. Øyenvitner sammenligner trengselen på veiene, som fører evakuerte flyktninger fra Hamburg, med trengselen i Holland, Belgia og Frankrike under den tyske framrykning i 1940. All slags kjøretøyer benyttes til evakueringen av Hamburg. En trostes- lse karavane av flyktninger fører sine resterende eiendele og seg selv i sikkerhet ut av det som engang var handelsstedet Hamburg. I Av de 10000 dansker som arbeidet i Hamburg er nå 5000 kommet hjem. De fortalte bl.a. at administrasjonsapparatet var i fullstendig uorden. "Stockholmstidningen" forteller gjennom sin korrespondent at evakuering forberedes av Berlins civilbefolkning. Lørdag og søndag, etter hendelsen i Hamburg, fikk luftvernfolk utlevert spader med beskjed om å påbegyn- ne arbeidet med byggingen av nye beskyttelsesrom.

Urolighetene i Italia fortsetter. De 5 forenede venstreflypartier har sendt ut en oppfordring til befolkningen, som går ut på at de store byene skal evakueres., arbeidet nedlegges og hærens soldater har fått henstilling om å nedlegge våpnene. Avisene i Milano og Torino skriver at regjeringen Badoglio intet annet har å gjøre enn å imøtekomme det italienske folks ønske om fred. En avis skriver: "Dette er Italias besø- kelsestid. Det gjelder å opptre på en verdig måte og å undgå borger- krig". Fra enkelte steder av landet meldes om sammenstøt mellom tyske og italienske tropper. 100.000-er av arbeidere med familier forlater byene som en fredsdemonstrasjon og for å undgå bomberegnet fra de britiske og amerikanske flystyrker. De uskyldige gisslene på Raufoss, Magnus Smetop og dr. Marcussen er nå frigitt. Det forelå beviser for at det dreiet seg mellom et sjalusi- drama mellom 2 tyskere.

Europa-marken dydes av, det dyre manneblod
syg jordi bleik, og blomster skin i siste
livsens glød.

Og himmelskiva blånar ut som glans
av blåglødt stål,
frå jordi stig det offerskrik og eim
av blodga bål.

Men trass i tvang og unatur som kjem
det ein gong rett.

Or Ragnarok stig jordi ny og med
ei nyfødd øtt.

-Eg ser på himlen no i haust
einkveld so klår og skir,
eg tykkjest dygne inn i øva tårn
og herlegt spir.

Den 7. august 1943.

N O R S K - V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

Krigen idag er ikke bare en krig mot vold, undertrykkelse og barbari. Det er også en krig for demokratiets, fredens og framskrittets krefter. En krig mot arbeidsløshet, nød og savn.

Den forakt og det hat som det norske folk idag nærer overfor nazismen og fascismen, er brennende, men når krigen er vunnet, må vi være på vakt mot våre hjemlige reaksjonære krefter, mot 3/4 og 1/2 fascistene. Nordahl Grieg gjorde seg til talsmann for størsteparten av det norske folk, da han i "Veien Frem" (nr. 5 for 1936) skrev:

"Å kjenne fascismen er det samme som å forakte den; ut fra denne forakten må der reises et krav fra alle frihetselskende lag av folket: å få gjort en slutt på våre hjemlige fascistiskers hissende og provokatoriske virksomhet.

Vi trenger ikke den form for nasjonal samling som består i å samle nasjonens beste menn og slå pigstråd omkring dem. Vi behøver ikke den nasjonale tradisjonsfølelse som er likrøveriet.

Vi vil kjempe for et annet slags fedreland, det som er fremskrittets. Gjennom det føler vi slektskapet med de dypeste og sterkeste tradisjoner i vårt liv som nasjon, fordi alt stort som er skapt engang var en revolusjonær handling, en ny erkjennelse, en ny dåd.

Med denne arven, levende og forpliktende, skal fremskrittets arbeid føres, kampen for et klasseløst demokrati. Nye, brede lag, ubrukte krefter skal frigjøres. Vi vil ha slutt på eiendomsgriskheten og fattigdommen, og den angsten for morgendagen som reaksjonen bestandig har kuet menneskene med. Vi vil kunne puste ut i et dypt, rolig åndedrett, i folkets eget land.

Og ut fra dette fedrelandet skal vi arbeide utover, for brorskap og fred på jorden, mot mål som i ordets egentlige betydning er grenseløse.

Ingen epoke har hatt et større nasjonalbegrep enn dette. Enn er det fedrelandet uerobret; men vi skal kjempe for det."

Disse ord har gyldighet også idag og i framtiden.

Kan åndens kilder, tankens flukt da tåle tvang?
Skal sandhet ikkun stråle smukt
i eget hjerte innelukket,
som jamrende Aladdins frukt i hulen trang?
Nei, presse, løft din sterke arm!
Befri allverden i din harm fra tvang!

(Wergeland.)

Nyheterne den 6/8-1943.

Stalin meldte i en dagsordre i går kveld at Orel og Bjelgorod var gjenerobret. Etter dobbelseiren fortsetter russerne forfølgelse av de retirerende tyske tropper. General Rokosovski, som førte kommandoen over de tropper som inntok Orel, rykker med sine armeer fram i retning av Bryansk. Andre armeer rykker fram nord og sør for byen, Karatschev trues. Sør og sør-vest for Orel har russerne befridd 30 landsbyer til. De russiske friskarer har sin andel i erobringen av Orel. I løpet av de siste to år har friskaretropper drept 81.000 tyskere, ødelagt 500 troppetog og 58 bruer. Ved erobringen av Orel har russerne frigjort jernbanelinjen Moskva-Kharkow, samtidig som den tyske trussel mot midtsektoren (Moskva-avsnittet) er bragt til opphør. Bjelgorod ble inntatt igår etter heftige gatekamper. Russiske tanks tok avgjørende del i kampen. I dette avsnitt ble 66 fly skutt ned igår av russiske jagere. Sør for Isjum har russerne slått tilbake 23 tyske motangrep. I Donetz, sør for Voroschilovgrad, har russiske tropper brutt inn i de tyske løpegraver og holder en del av dem besatt etter å ha drept 400 tyskere.

Etter erobringen av Catania fortsetter den 8. arme forfølgelsen av de retirerende tyske kolonner. Mestabjanko, vest for Catania, ble inntatt igår. Likeså Galiano på midtavsnittet. Amerikanerne har gått fram ytterligere 3 - 5 km. i retning av Messina. Det er tydelig at tyskerne forsøker å evakuere over til fastlandet. Britiske kryssere og destroyere bombarderer kystveien fra Catania og nordover, og har foranstaltet store ødeleggelser. Skip og lektere på strandbredden omkring Messina er likeledes blitt bombardert av britiske krigsskip. Flystyrker deltar med kraft i operasjonene mot aksetroppene. Som tidligere, har tyskerne heller ikke denne gang hatt til hensikt å ta sine italienske feller med seg under tilbaketog. Etter at de hadde forlatt Catania, overlatt tyskerne det til italienerne å holde byen som best de kunde.

De allierte aviser framhever at den 5. august 1943 var den svarteste dag Tyskland har hatt under denne krigen. Tyrkiske aviser skriver at de siste dagers militære og politiske hendelser vil ha en rystende virkning på det tyske folk. Det kan godt hende at august måned 1943 blir en milepel i historien. "Times" skriver: "Sammenbruddet av den tyske front i Orel-området har åpnet russerne veien mot den tyske grense i vest. Erobringen av Catania åpner veien til den tyske grense fra sør. Begge seire vil ha katastrofal virkning i Tyskland. Skriften på veggen har forkynnt Nazi-Tyskland undergangen."

I Italia har Badoglios regjering gjort nye vedtak som igjen stiller pressen under kontroll av propagandadepartementet og setter matvarefordelingen under militær kontroll. Fra Sveits meldes at demonstrasjonene i de store byene i Italia fortsetter. Store folkemasser roper: "Badoglio må gå av". Det italienske folk vil ha øyeblikkelig fred. Det føler seg bittert skuffet over at de anti-fascistiske partier ikke er blitt spurt til råds under den siste tids utvikling. Det er temmelig klart at Badoglios styre bare vil vare midlertidig. Der hersker stor misnøye over at folket ikke fikk overta makten med engang. Spesielt var der indignasjon over at Badoglio-regjeringen, som ikke har noen som helst basis i folket, vil sitte til 4 måneder etter at krigen er slutt. Times' korrespondent i Istanbul skriver: "I Tyrkia har man vanskelig for å forstå den italienske regjeringens holdning. Det italienske folk lengter etter fred, og har nådd yttergrensen for sin tålmodighet. Hæren er i ren oppløsningsstilstand." Matsituasjonen blir verre dag for dag."

Det allierte hovedkvarter i Australia melder at flystøttepunktet Munda på Ny-Georgia ble erobret igår etter 38 dagers jungelkamp. Amerikanerne er nå iferd med å tilintetgjøre isolerte japanske troppeavdelinger. Hittil er opptatt 1671 falne japanere. Under et japansk forsøk på å evakuere ble 2 lektere og et kystfartøy senket. Salamaua på Ny-Guinea og støttepunkter på Salomon-øyene er blitt heftig bombet. Kineserne melder om voldsomme kamper i 3 provinser. Japanerne har hatt

store tap.

Den svenske regjering har besluttet at all transitt av krigsmateriell over svensk område til Norge skal opphøre den 15. august d.å. All transitt av tropper skal opphøre den 20/8. Utenriksminister Trygve Lie uttalte igår: "Fra norsk side har man med glede fulgt den utvikling som har funnet sted i Sverige i den senere tid. Den svenske regjering har med sin beslutning ryddet bort den som sto i veien for et godt og tillitsfullt samarbeid mellom våre folk. Vi har gledet oss over hjelpen som er ydet det norske folk, og den velvilje, som er vist våre landsmenn som har søkt tilflukt i Sverige. Den norske regjering vil på sin side gjøre sitt til at samarbeidet i fremtiden skal bli det beste. "Times" skriver i denne anledning: "I ~~1940~~ 1940 påberopte den svenske regjering som grunn for å tillate transitten at fiendtlighetene i Norge var over. Den virkelige beveggrund for denne skandaløse beslutning, var at den svenske regjering ikke fant å kunne motsette seg et tysk ultimatum. Den svenske regjeringens opptreden var i høyeste grad unøitral. Nordmennene følte seg rystet over at svenskene ville hjelpe til med å sende tropper og materiell gjennom Sverige til angrep på Norge. Bruken av de svenske jernbaner har gjort det lettere for tyskerne og delvis avhjulpet transportvanskelighetene. I Berlin vil meddelelsen om transittstansen neppe bli hilst med glede. Det er tvilsomt om den tyske regjering vil gjøre mottrekk. Tyskerne vil antagelig innskrenke seg til å bruke trusler. Beslutningen har også vist at Sverige er klar over at Tyskland har tapt krigen."

Den amerikanske norsk-øttede senator Alexander Whily uttaler: "Det er en meget stor personlig tilfredsstillelse for meg at den svenske regjering har opphørt med permittent-trafikken". Kongressmann Hagen, som også er av norsk øtt, uttalte: "Den svenske regjeringens kunngjøring om opphevelsen av den overenskomst som ble sluttet med Tyskland den 8. juli 1940 om tyske troppetranporter gjennom svensk område gir oss ny forsikring om at Sverige har valgt å innta sin stilling som kamerat blandt Europas frie nasjoner." Den dansk-amerikanske kongressmann B.C. Jensen uttaler: "Amerikanske borgere av dansk avstamning hilser med glede den svenske regjeringens opphevelse av transittavtalen. Dermed har den svenske regjering vendt tilbake til en sund nøytralitetspolitikk". Den amerikanske radiokroniker Joseph Hart uttalte idag: "Torsdag var en fullbyrdelsens dag for de alliertes sak. I tre kampområder vant de forenede nasjoner forente seire. Dermed har samarbeidet mellom dem åpenbart seg".

Den amerikanske avis P.M. skriver: "Aksen har alltid påberopt seg å ha vunnet sine største seire i vesten om sommeren og i østen om vinteren. De allierte har vunnet tre seire på en gang og har dermed gitt seg pokker i årstidene."

9. amerikanske flystyrke har i løpet av juli måned sluppet ned 4950 tonn bomber på mål i Sør-Europa. Foregående måned ble mindre enn 2000 tonn sprengstoff sluppet ned over fiendtlige mål i Sør-Europa. Samme flystyrke har i juli måned ødelagt eller skadet 150 aksefly. Den amerikanske sjøfartskommissjon meddeler at amerikanske verfter siden desember 1941 har sjø satt 1855 handelskip. I juli måned alone ble 185 skip sjø satt.

Diverse nyheter i tiden fra og med den 3. til og med den 5. august.

Natt til tirsdag ble Hamburg og andre mål i nord-vest Tyskland angrepet av store formasjoner britiske bombefly. 30 fly gikk tapt. Dermed er Hamburg blitt angrepet 9 ganger i løpet av 9 dager. Over 10 mill. kg. bomber er blitt sluppet ned over byen. Ifølge danske arbeidere som har forlatt byen, og svenske korrespondenter og reisende, fremgår det at der ikke lenger eksisterer et organisert bysamfund Hamburg. Administrasjonen er brutt sammen. Goebbels har i egenskap av gauleiter i

Berlin oppfordret alle personer, som ikke er nødt til å opholde sig i byen, å evakuere. "Völkischer Beobachter" skriver: Klarer vi ikke å holde ut nu, er det ute med oss. Vi har nå nådd den ytterste grense for hvad vi kan tåle. Britiske bombefly kan nå rekke over hele riksområdet" (!) Militærsakkyndige i Washington uttaler at om 14 dager eller tre uker, når nettene blir lengere, vil det være mulig å kaste ned over Berlin en ennå større bombelast enn det som i de siste dage er blitt kastet over Hamburg.

Catania faldt torsdag morgen kl. 8,30 som følge av Montgomerys strålende operasjonsmanøvrer. Byen var så godt som uskadd. Paterno og veien rundt Etna-fjellet i vest ble også erobret. - En tysk fange (en offiser ved navn Becker) som ble tatt tilfange av russerne i Orelavsnittet uttaler: "Siden ivår har det i den tyske hær vært tale om den tyske sommeroffensiv. Russerne kullkastet våre planer. Den tyske hærs nederlag i løpet av sommeren har virket nedslående både på offiserer og soldater. Ved tapet av Orel er jeg blitt overbevist om at tyskerne vil tape krigen". - En stor alliert konvoi ble tirsdag angrepet av 25 til 30 tyske u-båter i nord-Atlanteren. Konvoiens eskorteskib grep inn og ingen av ubåtene kom i skuddhold av konvoien. Tre u-båter ble senket.

I anledning sin 71. årsdag mottok kong Håkon tirsdag i den norske ambassade i London representanter for de norske styremakter. Utenriksminister Lie, som fungerte som statsminister i Nygårdsvolds fravær, talte for kongen. Der innlöp i løpet av dagen hilsener fra alle kanter av verden. -

Mussolinis fall kom som en overraskelse på Tyskland. Samme dag han ble satt utenfor inneholdt "Hamburger Fremdenblatt" en hyldningsartikkel i anledning Mussolinis 60 årsdag og hyldet ham som "den urokkelige mann på broen". Tyske forsterkninger har i de senere dage strømmet gjennom Brennerpasset til Italia. De allierte har ikke rolig kunnet se på dette hvorfor flyoffensiven mot Italia igjen er satt igang.

Endel utenlandsnyheter må dessverre utstå til vi kommer med neste nummer.

En avdeling av de i Sandane forlagte tyskere foretok i juli mnd. iår en fjelltur, bröt sig inn på en søter, hvor stølsjentene i øieblikket var fraværende, stjal alt de fandt av ost og smør. Fyllte flöte på feltflaskene og skvettet resten rundt vegger og tak. Et verdifuldt smykke, som tilhørte en av stølsjentene og 5 kroner i småpenger, fandt veien til tyskernes lommer. Alle låser ble knust eller brutt istykker. Til avsluttning gikk kulturrepresentantene inn i båsene og gjorde sitt fornødne i hver eneste bås. Deretter slapp de løs den innegjerte byskap. Lensmannen var fraværende og da han kom igjen noen dage etter, var det verste sinne gått av bonden. Han visste vel at det ikke nyttet å klage på tyskerne der i distriktet.

Ifølge en særmelding fra Moskva inatt ble det kunngjort at russerne ~~hakkantvognag~~ ~~tenvay~~ ~~gäfensiv~~ i retning av Kharkow og har i løpet av tre dager rykket frem fra 25 til 60 km. på en 70 km. bred front. I Brjanskområdet har russerne rykket frem fra 6 til 10 km. Siften den 5. juli har tyskerne i Orel og Kursk avsnittet lidd store tap. Russerne har tatt tilfange 12.418 mann. 120.000 tyskere er blitt drept. 4600 tanks, 1600 kanoner, 11000 lastebiler er blitt ødelagt. 2400 fly er i samme tidsrom blitt skutt ned av russerne. 521 tanks, 850 kanoner og 2520 maskingeværer er blitt tatt som bytte.

Tyskerne har i de senere dage satt igang en rekke fantastiske rykter om allierte landstigninger på fastlandet, om Italias kapitulasjon o.s.v. for å avsvække de faktiske hendelser. Vær ikke formidler av slike rykter.

Den 10. august 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål!

Svartebørshandelen er en av de verste farsøtter som har herjet vårt land under denne krigen. Enhver norsk mann og kvinne bør vite at svartebørshandlerne er en av heimefrontens verste fiender. Samvittighetsløse bønder, griske "agenter" og næringsdrivende selger varer til de mest fantastiske priser. Svært ofte kan en svartebørshandel spores tilbake til medlemmer av N.S. eller til tyskere. En stor del av arbeidsfolket her i landet har fått sin levestandard betydelig senket i løpet av krigen, og har mer enn nok med å brødfø sine familier selv ved å betale de offisielle varepriser. Det måtte være en sressak for bondene og de næringsdrivende, som har anledning til det, å sørge for at arbeidsfolk med store familier fikk varer - utover rasjonen - til rimelige priser. Når det gjelder bondene, er vi klar over at realprisene på landmannsprodukter før krigen lå på et lavt nivå. Det er en av de ting vi må være oppmerksomme på å få rettet når krigen er slutt. Det er klart at for mange varers vedkommende er de offisielle priser noget lave, men de svartebørspriser, som nå forlanges, er uhyrlige. For smør betales opp til 60.- kr. pr.kg. Egg betales med kr. 5.- pr.stk. Skummet melk med kr. 1.- pr.liter, ost med kr.25.- pr.kg. o.s.v. Hertil kommer at brennevin betales med over kr. 100.- pr. flaske, røketobakk med kr. 30.- pr. eske og sigaretter med mellom kr.10.- og 15.- kr. pr. pakke. Videre kommentarer skulle her være overflødige. Den harme som alle bra folk føler overfor svarthandlerne og deres lakeiers opptreden, former vi i parolen:

Vis svarthandlerne din forakt!

La dem beholde sine varer!

Noter ned navnene på svarthandlerne og sørg for at vi får dem! Svart-
handlerne skal få sin rettferdige straff når krigen er slutt.

Aldri fortvile, aldri forsage!
Etter de tunge, de mørkeste dage
stiger dog morgen engang.
Se den er kommen! Sol er opprunden,
frihetens fugl sitter alt uti lunden,
synger sin freidige sang.

(A. Munch)

Nyhetene lørdag den 7. og søndag den 8. august 1943.

På Sicilia fortsetter de allierte operasjonene mot aksetroppenes bruhode i den nord-østlige del av øya. Aksetropper, som forsøker å evakuere over til fastlandet, blir bombet uten stans av allierte flystyrker. Lørdag fikk 1 ferge, 27 lektere, 1 motortorpedobåt og 1 lasteskib fulltreffere. Under luftkamper og under bombing av militære mål i Syd-Italia ble 8 tyske fly skutt ned lørdag. 10 allierte fly gikk tapt. I helgen ble Taormina bombardert av britiske krigsskip for 3. gang. Høire fløy av Montgomerys arme har inntatt byene Belpasso og Biankavilla. Adrano, det viktigste tyske støt tepunkt på venstre fløy ble inntatt søndag morgen kl. 3,30, og Bronte, 16 km. lenger fremme, faldt senere. Dermed er aksens hovedforsvarslinje rundt foten av Etna ødelagt. Den 7. amerikanske arme har hatt ny fremgang. Tallet av fanger er nå kommet opp i 125.000. Italienske tropper er blitt trukket tilbake fra frontlinjen da tyskerne er redd for masseovergivelse. Allierte krigsskip deltar med kraft i operasjonene. Britiske krigsskip patruljerer og beskytter tyske stillinger langs østkysten, og amerikanske holdere aksens stillinger på nordkysten av øya under ild.

Uroen i Italia har nu også bredt sig til den sydlige del av landet og der går en ny bølge av demonstrasjoner mot Badoglioregimet og for freden, over hele landet. Fra søndag har regjeringen innført fullstendig beleiringstilstand. Italias sosialistiske parti har gitt ordre til generalstreik. I oppropet heter det at det italienske folk ikke har kvittet sig med fascismen og Mussolini for at Badoglio og hans reaksjonære skal få innføre militærdiktatur. "Monarkiet skal avskaffes". "Innførelsen av Badoglioregimet er det samme som fascisme uten Mussolini". "Badoglioregjeringen fortjener å måtte overgi sig betingelsesløst til de allierte". "Det militære nederlag er et faktum" heter det videre i oppropet. Britiske fly fra nord-Afrika bombet lørdag Napoli og San Giovanni. Natt til søndag foretok store styrker britiske Lanchesterfly, fra baser i Stor-Britannia kraftige angrep på industribyene Torino, Milano og Genua i nord-Italia. Der ble anrettet svære skader og brannene kunne sees fra den sveitsiske grense. Mål i Rhinland ble også angrepet. 2 fly gikk tapt.

Fra Sovjetsamveldet meldes at russernes dobbeltoffensiv mot byene Kharkow og Brjansk gjør gode fremskritt. Kharkow trues fra nord. Graivoran, 64 km. nordvest for byen er erobret og en av retrettveiene fra Kharkow er derved stengt for tyskerne. I helgen ble ialt 220 bebodde strøk gjenerobret i dette avsnitt og russerne står mellom 30 og 40 km. fra byen. Også mot Brjansk har russerne sterk fremgang. Tyskerne er på hodekulls flukt og den tyske retrettkorridor klemmes mere og mere sammen og russerne står nu 70 km. fra Brjansk. Store formasjoner tunge, russiske fly foretok i helgen heftige angrep mot Kharkow, Brjansk og Mga.

I helgen har det vært holdt et møte i Hitlers hovedkvarter. Tilstede var bl. a. Goebbels, Göring, Himmler, Borrmann og Speer. Av generalene var tilkaldt Keitel, Jodl og Mielch. Videre var admiral Doenitz tilstede, men ikke generalene fra østfronten. Det meldes over Stockholm at generalene foreslo at den tyske arme i Russland skulde trekke sig tilbake til Dnjepr, men at partilederne satte sig imot. Madrid summer av rykter om forandringer i den tyske regjering. Goebbels innrømmer at det tyske flyvåpen er ute av stann til å gjøre gjengjeld mot de allierte bombeangrep, og en av grunnene er den at flyproduksjonen nu i det vesentligste er basert på jagerfly for forsvaret.

De alliertes hovedkvarter i Australia melder at amerikanerne lørdag hadde en ny, stor flåteser under en treffning i Villabykta (Salomonøygruppen). En japansk krysser og to destroyere ble senket og en destroyer ble antagelig senket uten at amerikanerne led tap av skip eller mannskap. 20 hollendere er blitt henrettet for å ha hjulpet "fienden". I Jugoslavia har tyskerne øket terroren for derved å redusere motstanden fra friskarene. 80 gissler er blitt skutt på grunn av at en bro var sprengt i luften. I Japan drives luftvernøvelser over hele landet. "Stillingen tillater oss ikke å hengi oss til fremtidsdrømmer", skriver en japansk avis.

Nyhetene 9. august 1943.

Dagens allierte kommunike melder at amerikanske tropper har foretatt landgangsoperasjoner bak fiendens linjer, og derpå rykket vestover og erobret San Agatha. 300 tyskere ble tatt til fange. Inne i landet har amerikanerne inntatt San Trappello og Petsari. Høyre fløy av den britiske 8. arme har hatt ny fremgang rundt Etna og har inntatt Acireale. Inne i landet har Montgomerys arme nådd forba Bronte. Randazzo var utsatt for heftige bombeangrep også i går. Aksens evakueringsbestrebelse har liten fremgang. Stredene på begge sider av Messina-stredet har siste døgn vært utsatt for 8 timers bombardement av britiske bombemaskiner. Jernbanekommunikasjoner på det italienske fastland var i går gjenstand for heftige angrep.

Uroen i Italia fortsetter. "Italia Libera", Aksjonspartiets organ, skriver: "Nasjonen og regjeringen er igjen splittet, og kløften er om mulig mer alvorlig enn noensinne før. Krigen fortsetter. Arrestasjonene fortsetter. Uten- og innenrikspolitikken fortsetter som før. Folket har tydelig lagt for dagen sin glede over Mussolinis fall, men blir nå forvirret og usikker. Folket mener at nasjonens are kan bli gjenreist etter fredsslutningen. Det forstår og vil avsi sin dom." Stafford Cripps uttalte i går: "Vi kommer ikke på noen måte til å oppmuntre de reaksjonære krefter i Italia. Vi vil forhandle med en regjering av folket, som har mot til å overgi seg til de forente nasjoner, og dermed legge grunnlaget for et demokratisk Italia.

Der viser seg stadig nye tegn på krise hos de tyske vasallstater på Balkan. Den tyske minister i Bulgaria er kalt hjem. Utenlandske diplomater har fått ordre om å forlate Sofia. Fra Ungarn meldes om fredsdemonstrasjoner. Under et stort møte ved Budapest Universitet støtte politiker og studenter sammen i heftige kamper. Under forsøk på å utrydde geriljavirkomheten har tyskerne erklært Albania for militært område.

Fra Sovjetsamveldet meldes om ny fremgang i den russiske offensiv mot Kharkow. Jernbanelinjen Sumy-Kharkow er under ild av russiske batterier. Derved kontrollerer russerne de tre jernbanelinjer som går nord-vest over fra Kharkow. Russerne står 26 km. fra byen, og inntok siste døgn 60 bebodde strøk. Et punkt, 100 km. fra Bjelgorod, (nord for Kharkow) er nådd av russerne. I løpet av de siste 24 timer har russerne på de to frontavsnittene gjenerobret 190 bebodde strøk, deriblandt jernbanestasjonen Betlakin, 28 km. vest for Orel, og det viktige støttepunkt Obdukow på jernbanelinjen Sumy - Kharkow. Under lørdagens kamper ble på østfronten 77 tyske tanks ødelagt og 125 tyske fly skutt ned.

Den svenske statsminister Per Albin Hansson uttaler: "Opphevelsen av transittavtalen med Tyskland fjerner årsaken til irritasjonen og splittelsen innen landet, og særlig mellom oss og nordmennene." Fra Finland meldes at der råder engstelse i landet på grunn av den militære og politiske situasjon. President Ryti har hatt konferanse med de militære og sivile ledere i landet. Der meldes at 1 mill. mennesker er i ferd med å bli evakuert fra Berlin. Etter møtet mellom Hitler og Tysklands politiske og militære ledere forlyder det at Göring har fått utstrakte fullmakter. "New York Times" skriver: "Hvis den tyske overkommando skulle overta makten i Tyskland, vil dette ikke komme til å forandre de alliertes plan om betingelsesløs overgivelse". En militær sakkyndig uttaler i London: "Den tyske hær har tapt sin offensive kraft og sine beste deffensive stillinger. Hærens kampånd er svekket. Tyskland er i ferd med å tape sine allierte, og kan risikere å måtte kjempe alene. I tilfelle Tyskland må trekke seg ut av Italia, vil allierte bombefly - bortsett fra den moralske virkning i Tyskland - kunne nærmere de tyske industristeder og framtvinge øket militær virksomhet."

Dr. Ernst Heva talte fra London idag. Han sa bl.a.: "Hvordan forholder det seg med den kristelige åndsbølge som går over landet i dag? Er det ikke bare en tilfeldig strømning; oppstått som et nødsfenomen, og vil den ikke legge seg til ro når stormen er over? Hverken Tyskerne eller deres lakeier synes å ha oppfattet hjemmefrontens mening. Det var jo en tid de forsøkte å

apellere til den kristelige samkjensle hjemme ved å mane til en hellig krig mot Sovjetsamveldet. Der skulle dannes tyske korsfarerarmeer. Tyskerne forsto ikke at den kristelige stemning i landet var en bølge mot vold og undertrykkelse. Krigen har skapt et samholdsstyrke. Folkets tillit til kirken og dens menn er blitt styrket. Kristenfolket har fått sin ilddåp og har gått til kamp mot den djevleskap som hunnerne har ført over Norge og mot den tyske hedendom og kjemper for retten til å leve etter Kristi lære. Goebbels uttalte i sin tid: "Disse såkalte prester vil innbilde oss at en mann, som het Kristus, vilde regjere verden, men vi tyskere skal vise verden at der er en som er langt større, nemlig en som vi kaller Hitler". En N.S. mann i 75 års-alderen hadde vært på et møte, hvor krigen mot Sovjetsamveldet og dets "kristendomsfientlige barbari" ble diskutert, samtalte etter møtet med en tysk soldat. Han snakket med soldaten om de forferdelige tilstandene som rådde i Sovjetsamveldet, men han svarte: "Du burde være så gammel og klok at du forsto at dette bare er propaganda. Bei uns hat der Teufel regiert viel stärker als bei den Russen". Nazismen står i skarp og djevlesk opposisjon til kristendommen. "En prest ble spurt hvordan han som kristen kunne hate tyskerne og quislingene. Det er jo så at man skal elske sine fiender. "Det er riktig nok", svarte presten, "men Kristus har også sagt at vi skal hate djevelen og alle hans gjerninger, og det er det budet jeg følger i mitt hat til dere".

Nyheterne kl. 10.20, den 10. august.

I løpet av den 9. august har russerne rykket fram 15 - 25 km. på Kharkow-fronten. og har gjenerobret over 100 bebodde strøk. Russerne rykker fram i 4 kolonner. 3 kolonner rykker fra nord, og en kolonne fra syd-øst mot Kharkow. 2 motoriserte kolonner rykker inn i Ukraina og står 100 km. fra Poltava. Videre står russerne 130 km. fra jernbanen Kursk - Kiew. Den russiske general Antropow uttaler: "Sammenbruddet av det tyske framspringet ved Orel er en katastrofe for tyskerne. Den tyske overkommando så på dette frontavsnitt som meget betydningsfullt, og det hadde inntatt en bred plass i generalstabens planer om erobringen av Moskva. Orel var et viktig centrum for den tyske hær, idet dens jernbanenett ga den anledning til strategiske disposisjoner."

Skille mellom den tyske arme og partiet er ved å vokse seg sterkere og sterkere. Gauleiter Hildebrand i Mecklenburg uttalte i en tale til rustningsarbeiderne: "Vi fører ikke denne krigen for å opprettholde et visst styre". Siste 9 dager og 8 netter har det ikke vært tyske bombefly over Stor-Britania. Fra New York meldes at "La Fayette", tidligere "Normandie", heves på rett kjøl igjen. Det er det største bergningsarbeid av skip i historien. 2 destroyere og en U-båt gikk av stabelen i Amerika i går. Russiske flyktninger fra Smolensk forteller at tyskerne plyndrer museer, offisielle bygninger og sivile hus og drar alt av verdi hjem til seg selv. På Sicilia rykker de allierte armeer mot Randazzo. Byen har vært gjenstand for over 50 flyangrep i går. Moskito-fly, produserte i Kanada, blir nå fløy et til Stor-Britania.

General Mac Arthur uttaler at: "Japanske angrep har slått feil, og de er på deffensiven overalt i Stillehavs-området."

"New York Herald Tribune" skriver i dag: "Mer enn én har husket at det var 25 år siden den 8. august at Ludendorff uttalte at det var den svarteste dag i Tysklands historie. Den 8. august 1918 var de tyske hærer kraftig og uskadde, men det var allikevel umiddelbart før sammenbruddet. De kolosale anstrengelser tyskerne gjør for å holde frontene er mislykte. U-båt-krigen har slått feil. Tyskland har ikke midler til å forsvare Italia engang og langt mindre Balkan. Tyskland har opplevet sin svarte dag den 5. august 1943."

VÆR F O R S I K T I G !

Den 14. august 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

Professor Worm Müller, som er vendt tilbake til London etter en foredragstur på Færøyene, talte den 13. august kl. 19.45 i kringkastingen fra London. Han uttalte bl. a.:

"Da Norge og Danmark samme natt ble voldtatt av tyskerne, besatte britene Færøyene. Hvis tyskerne var kommet først, ville færøyingene ha opplevet den samme hensynsløshet og brutalitet som det norske folk opplevet den 9. april. Her kan okkupasjonsmakten med sannhet si: "Vi kom som venner". Der hersker ingen uenighet mellom dem, tvertimot hersker der et godt forhold mellom okkupasjonsmakten og innbyggerne. Færøyene var en del av det gamle Norges velde. Det er idag et viktig strategisk punkt - den ytterste forpost for forsvaret av den nordiske kultur. 17 øyer er bebodde. De er skilt fra hverandre ved strie havstrømmer. Mot vest stuper fjellet loddrett ned i havet og danner en veldig festningsmur. Sjøen har revet løs frittstående klipper, som danner eventyrlige figurer. Her er fuglebergene. Her er lundefuglene, som bor i jordhuler. Her er teisten og måken. Her foregår fuglefangsten. Her utfolder færøyingene all sin dristighet og lever færlig. Tusener av får beiter og lever ute hele året. Her er høyfjellsnatur ved sjøen. Her er daler som minner om Norges vestland, men her mangler skog. Bygdene ligger ut mot havet, men det er langt bygd imellom. Likesom hos oss driver et hardført folk sjøbruk, fiskeri og jakt etter grindehval. Havet har satt sitt preg på færøyingene. De er havets barn. Havet krever sine ofre, men det er også den store giver. Her er en vidunderlig natur. Det heter i et færøysk dikt: "Intet er så herlig som en færøysk midtsommer-natt". Overalt støter man på spor fra den norrøne tid. Her er runestener som forteller om norske utflyttere. Her er rike minner fra det norske overherredømme. Her er et centrum for den norrøne kultur. Her i Kirkjubø bor Norges venn, Johannes Patursson. Her er bispegården, hvor kong Sverre lærte til prest, og her er fjøset hvor kong Sverre etter sagnet ble født. Høyt oppe i fjellet ligger hulen, hvor han ble gjert som barn. Her ble kong Sverre oppdraget, han som revolusjonerte Norge. Han var stamfaren for den kongesett som var ledet av visdom. Her er levende minner fra sambandet med Norge. Folkedansen lever ennu med minner fra vår gamle historie. I sangene fortelles om slaget ved Hjørungavåg, slaget ved Stanford Bridge og slaget på Stiklestad. La oss aldri glemme at færøyingene var de eneste som holdt minnet om Olav den hellige levende. Olavsvake-dagen er den store festdag. På den dagen ble i over tusen år lagtinget åpnet. Det er levende historie. Her ble det slått fast at "land skal med lov bygges". Færøyingene er ikke nordmenn. De har levet i tusen års isolasjon. De har sin egen kultur, sitt eget språk og sin egen litteratur, men de har ikke glemt sitt moderland. Dette er ikke politikk. Det er det samme for alle partier. Det er blodets røst som taler, når de nevner Norges land.

Det var en personlig opplevelse for meg å gjeste Færøyene. Jeg ble møtt med en gjestfrihet som var betagende og møtte Norges-venner overalt. Det var

som om jeg kom hjem. De visste ikke hva godt de skulle gjøre for Norge. Det var ikke lett for dem å fatte hva Norge nå gjennomgår under nazismens ondskap. Aldri har jeg talt for så åndeløst lyttende forsamlinger, enten det nå var ute under åpen himmel eller i lokaler. Overalt ba de meg bringe det norske folk sin hilsen, "Hils Norge, Gud signe Norges folk", hørte jeg hvor jeg kom. Et steds traff jeg en gammel færøying. Han satte på en gramofonplate med sangen "Å, og veit meg eit land". Han sto som fjettet, og da ordene "Å, eg minnest, eg minnest so vel dette land" ble spilt, strømmet tårene nedover hans kinn. Hos danskene på Færøyene møtte jeg en sterk forståelse. De sang "Ja, vi elsker" akkurat som vi. Selv om historien har skilt våre folk, er vi av den samme rot. Men først og fremst bringer jeg dem hjemme en hilsen fra nordmenn på Færøyene. Fra dem som er kommet hertil etter 9. april 1940. En hilsen fra norske fiskere. Hilsen fra marinens folk. Jeg vet hvor folkene lengter hjem - hvor de taler om Norge. De setter alle sine krefter inn i kampen for Norge. De lever i håpet om at den dagen snart er inne, da de atter skal møte sine kjære."

Og eg lengtar so titt dette landet å sjå,
og det dreg meg so blidt, når eg langt er ifrå,
Med den vaknande vår vert min saknad so sår,
so mest gråta eg kan:
Å eg minnest, eg minnest so vel dette land!

Nyheteene i tiden 10/8 til og med 12/8.

Sicilia: Presset mot aksetroppene har øket sterkt i siste uke. Slaget står nå om Randazzo, som er tyskernes siste forsvarsstilling på Sicilia, og spiller samme rolle som Tunis og Bizerte i Afrikafelttoget. Amerikanerne sto torsdag 5 km. fra byen, som ble beskyttet av artilleri. Byen Guardia på veien til Messina er erobret av 3. britiske arme. Siden slaget om Sicilia begynte, har de allierte erobret 999 fly på flyplassene, 422 fly er skutt ned i kamp. De alliertes tap i samme tidsrom er 184 fly. Britiske krigsskip har bombardert skipsverfter i Castellamare i Neapelbukta, og jernbanebruer i Cap Valicano. I forrige måned ble 60.000 tonn fiendtlig tonnasje senket i Middelhavet. Luftoffensiven mot Tyskland fortsetter dag og natt. Natt til onsdag ble Nürnberg kraftig angrepet. Byen er et viktig jernbaneknutepunkt, og har dessuten mange fabrikker for tungindustrien, bl.a. Siemens-fabrikkerne, som produserer Dieselmotorer. Under dette angrep mistet de allierte 16 fly. 3 tyske jagere ble skutt ned. Natt til torsdag ble mål i Rhinland og Ruhr angrepet av Moskito-fly. I dagslys ble byene Bonn og Bochum angrepet av flygende festninger.

Sovjetsamveldet: Den røde arme fortsetter framrykkingen mot byene Charkow og Brjansk, og står 11 km. fra Charkow, som er omgått på tre steder. Russerne truer jernbanen Poltava - Dnjepropetrovsk, og har erobret byen Achtyrka vest for Charkow. I Brjansk-avsnittet har russerne nådd et viktig punkt 16 km. øst for Karotshev.

Andre nyheter: Innenriksministeren i Badoglios regjering er gått av, og likeledes politiprefekten i Roma. Begge som protest mot at Badoglio opprettholder militærdiktatur i civile anliggender. Churchill har vært i Canada og deltatt i militære konferanser. Han skal også treffe Roosevelt, og en korrespondent i London mener at møtet faller sammen med viktige militære begivenheter, og påpeker den store aktivitet på Englands østkyst. - Fra Balkan meldes om stadig økende uro, i Bucuresti har der vært streik, som har vart i tre dager. Amerikanerne står nå bare 3 km. fra japanernes siste støttepunkt på New Georgia, Baroco. Ca. 4 mill. mennesker er nå evakuert fra byene i nord- og vest-Tyskland. Fra Stockholm meldes at evakueringen av

Berlin brøt sammen i to døgn. I Tyskland legger man nå mer og mer merke til at folkets harme ikke er rettet mot dem som angriper, men mot dem som begynte krigen. Natt til tirsdag ble Milano, Torino og Genua heftig bombet av allierte fly. Både i Milano og Genua fikk hovedjernbanestasjonene fulltreffere. Bl.a. ble Pirelli Gummifabriker og mål i Milanos havn ødelagt.

Nyheteene, den 13. august 1943.

Ifølge kommunike fra luftfartsdepartementet ble det meldt at allierte flystyrker foretok et heftig, strekt konsentrert angrep mot kommunikasjonsmål i Milano og Torino. Dette er det heftigste angrep som er foretatt mot det italienske fastland under denne krigen. 7 bombefly gikk tapt. Flygende amerikanske festninger foretok i dag formiddag et to timers angrep mot skiftetomter ved San Lorentzo og Litoria i Roma. Alle forhåndsregler ble tatt for å undgå skade på Vatikanets eiendommer og Romas kulturelle verdier. Før angrepet hadde rekognoseringsfly fastslått at byen fremdeles ble benyttet som militært centrum. Vichy-kringkasteren uttalte i dag: "Gjenopp-tagelsen av bombeoffensiven har vakt forferdelse på offisielt hold i Italia!" Alle civile tyskere i Italia har fått beskjed om å være beredt til i all hast å forlate Italia. Italia er engstelig for resultatet av konferansen mellom Roosevelt og Churchill. Det italienske folk tillegger tyskerne skylden for krigen. Italienerne er klar over at krigen er tapt, og de forlanger fred. Tyskerne er i en høyst ubehagelig stilling i Italia. Tyske finansfolk trekker sine penger ut av italienske bedrifter. Det er tidligere meldt at tyske innskudd i italienske banker blir trukket ut.

Sicilia: Dagens allierte kommunike melder at de allierte går frem over hele fronten. På nordkysten har 7. arme rykket fram 12 km. og har inntatt byene Brolo og Naso og har oppnådd kontakt med de styrker som er landsatt nord for Kapp Orlando. På østkysten har Montgomerys arme rykket videre fram, og de står nå 5 km. fra Arcirali. Tyskerne yter stadig større motstand. Randazzo er gjenstand for stadige luftangrep, og de allierte nærmer seg byen. Britiske og amerikanske krigsskip deltar i operasjonene. General Kuinari, nestkommanderende for Napolidivisjonen, er blitt tatt til fange. Fangetallet er nå kommet opp i 130.000. Middelhavet er nå praktisk talt renset for akse U-båter, og aksene har oppgitt å føre forsterkninger til Sardinia. Den tyrkiske presse er misfornøyet med Badoglios utnevning av Bastianini som sendemann i Tyrkia. Det heter i en avis: "Når en slik mann blir sendt til Ankara på det nåværende tidspunkt, øker det mistanken om at styret i Italia bare er en kamouflasje for å få landet ut av vanskelighetene."

Sovjetsamveldet: Den røde arme er gått til storm på Kharkows forsteder etter at byen Tsjugujew, 35 km. syd - øst for Kharkow, er blitt inntatt. Byen Zirkoje, 8 km. nord-øst for Kharkow, er også blitt erobret. Russerne behersker 70 km. av jernbanelinjen Kharkow - Poltava. I sistnevnte avsnitt kaster tyskerne inn store mengder reserver og panservogner uten resultat. En Tass-melding idag går ut på at tyske elitetropper er blitt omringet. Poltava har vært gjenstand for kraftige russiske bombeangrep. I Brjansk-avsnittet fortsetter russerne frammarsjen og har erobret byen Dimitrovsk og står 70 km. syd for Brjansk. I alt har russerne siste døgn gjenerobret 100 byer og landsbyer. I Svartehavet har sovjetfly senket to tyske transportskip på tilsammen 9000 tonn.

Vestfronten: Moskito-fly foretok natt til idag angrep mot mål i Berlin. Videre ble flyplasser og jernbanemål i Holland, Belgia og Frankrike, samt skip i kanalen, angrepet. 2 skip ble senket. Amerikanske flygende festninger foretok i går et dagangrep mot Geltenkirchem, hvor der framstilles syntetisk olje, og Bonn samt andre mål i Tyskland. 25 fly savnes. 23 tyske fly ble skutt ned. Den tyske regjering har nå besluttet å evakuere sine kontorer fra Berlin. Utenriks- og propaganda-departementet skal flyttes til Wien, og krigsdepartementet til Syd-Tyskland.

Fra offisielt hold i Moskva ble de tysk inspirerte rykter om at Stalin skulle ha avslått å være med på konferansen i Quibesk dementert. Det heter: "Den russiske regjering har ikke avslått noen innbydelse til konferansen, da

den heller ikke har mottatt en sådan. Det er ikke nødvendig for Sovjetsamveldet å være til stede på en konferanse av militær karakter som gjelder utførlige planer om hvordan britiske, amerikanske og kanadiske styrker skal settes inn i offensiven mot fastlandet." Fra britisk hold blir dette under streket, samtidig som det ble sagt at den russiske regjering har mottatt viktige meddelelser fra konferansen i Quibec. Det ble videre sagt at den tyske propaganda har fått dødsstøtet ved en russisk melding om at Sovjetsamveldet både militært og politisk nøye samarbeider med de øvrige allierte makter.

Den amerikanske kringkastingskroniker Wollert Hark uttalte idag bl.a.: "Den viktigste hendelse i siste uke fant sted på østfronten, da russerne gjenerobret Orel og Bjelgorod, og gikk videre fram i et toarmet angrep mot Kharkow og Brjansk. Russerne truer knutepunktet Poltawa, etter å ha omgått Kharkow. Det vil bli vanskelig for tyskerne å holde fast på Kharkow, og det er sannsynlig at de vil trekke seg ut av byen. Fortsetter russerne framrykkingen, vil de tyske hærer i Donetz-avsnittet, Krim og Kuban finne seg i en meget utsatt stilling. Det ser ut som om tyskerne enten må trekke sine tropper vekk fra dette avsnitt eller kaste inn sine reserver. Akkurat nå er det ikke helt klart hvorvidt sovjetheren har til hensikt å fortsette offensiven. To ting er blitt fastslått: De tyske planer om en sommeroffensiv er blitt tilintetgjort. Tyskerne er nå blitt tvunget til å forsvare seg på en langstrakt front, og deres stilling nå er så alvorlig at de ikke er i stand til å sende forsterkninger til Italia eller Balkan for å forsvare sine stillinger der. For hver dag som går merkes resultatet av den stadig økende allierte bombing av Tyskland. Det kan merkes på slagfeltene i øst. De tyske armeer blir mere og mere isolert fra sine bakre forbindelseslinjer. I tilfelle Italia trekker sig ut av krigen vil Tyskland gjøre landet til slagmark, men uten italiensk hjelp vil det være håpløst. Hvorledes skal Tyskland kunne erstatte 20 - 30 italienske div. på østfronten? I Bulgaria, Ungarn og Romania svekkes den militære motstand. På Balkan øker uroen. Med denne bakgrunn var det de allierte ledere møttes i Canada for å drøfte planer som vil påskynde den emdelige seir."

Nyhhetene den 14. august 1943 kl. 0,20.

Allierte styrker har inntatt aksens nøkkelstilling på Sicilia, Randazzo, kl. 9,35 igår morges. Framrykkingen fortsetter. Randazzo ble inntatt av den 7. arme. Byen var forsvart av tyske elitetropper. Under sistes bombeangrepet mot Milano ble der sloppet ned 1000 tonn bomber. Hovedjernbanestasjonen og nordbanen ble fullstendig ødelagt. Etter angrepet fant der igår morges sted store fredsdemonstrasjoner i Milanos gater. Militær avpatruljerer gatene. Jernbaneforbindelsen mellom Milano og Sveits vil bli brutt i flere døgn.

Fra Sovjetsamveldet meldes at russerne har satt igang en ny offensiv i Smolens - Brjansk området. Offensiven har vart i tre dager på en ca. 100 km. bred front. Byen Spa Demjansk er gjenerobret og russerne har på ett sted (syd for Smolensk) brutt igjennom de tyske linjer på en 35 km. bred front og har rykket frem 20 km. Lengere nord har russerne brutt igjennom på en 15. km. bred front og har rykket frem 17 km. Framrykkingen fortsetter Bl. a. rykkes fram på hovedjernbanelinjen Suchinici - Smolensk. Mot Kharkov fortsetter offensiven og russerne står nu på ett punkt 2 km. fra byen. Fra Karatsjev står nu russerne 6 km.

I løpet av 16 døgn (til natten mellom den 10 og 11 aug.) har de allierte foretatt 8 storangrep mot tyske industri og havnebyer. 153 maskiner, under 3 %, gikk tapt. Der ble foretatt ialt 5000 utfall. På grunn av endel fantasirykter skal vi gjengi hvilke styrker og skib som står under norsk kommando: 65 store og en del mindre krigsskip, fullt bemannet. 5000 fly. 7000 flygere. 15.000 mann i flyvåpnets bakketjeneste, mekanikere o.s.v. 62.000 mann i infanteriet. Den norske handelsflåte har 700 fartøyer med 22000 manns besetning. Marinen har 490 offiserer, 45000 mann. Derav tjenestegjør 1200 mann som kommandører i handelsflåten.

Den 17. august 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

Åndens og frihetens Europa lever i dag en katakombetilvarelse, eller dens representanter lider ondt i fascismens og nazismens fengsler og konsentrasjonsleirer. Vi blader i tyrannenes propagandalitteratur og finner følgende hånlige erklæring av Benito Mussolini:

"Jeg har ofte hørt mennesker forlange brød og arbeide, økonomiske forbedringer og sociale fordeler - men ropet etter frihet har jeg aldri hørt". De titusener, som er og blir ødelagt i fascismens fengsler, de krevet altså ikke frihet, men bare bedre forpleining! Fangene i fascismens og nazismens fengsler og konsentrasjonsleirer ønsker altså ikke å bli frie, de er tilfredse bare de får arbeide og god mat! Det skulle altså ikke sjenere Europas undertrykte masse at tusener av gendarmar, politifolk og fascistiske dagdrivere lurar på ethvert fritt ord, at alle gater, lokaler og boliger er plaget med utøyer som spioner og ungivere. Det skulle altså ikke sjenere Europas arbeidende masse at brev, samtaler og sammenkomster blir kontrollert, og at en hvilkensomhelst angivelse er tilstrekkelig til å bringe den angitte i tukthus! I dag roper det italienske folk etter frihet og fred. Mussolini sitter fengslet. Ingen har løftet en hånd for å bringe ham friheten. Tvertimot! Hans statue i Milano er blitt halshugget og slept gjennom gatene av en rasende folkemengde. Selv har han tilstrekkelig med mat og god forpleining, men friheten har han mistet, og vi vet at han aldri vil få den igjen. Hitler, Franco og resten av Europas undertrykkere har ikke hørt ropet om frihet.

Diktatorene trodde de kunne få beholde sin makt ved å gi folkene arbeid i rustningsfabrikkene; ved å gi dem tilstrekkelig med mat! Nei, så enkelt er det ikke. Frihetens baune lyser fremdeles i Europa, og frihetens armeer er i ferd med å utslette fasc- og nazismen fra jordens overflate.

Det er riktig at nazistene gjennom sin propaganda i den senere tid snakker om "Europas frihet", om den frihet Europas folk har og vil få i forhold til jødernes, plutokratenes og bolsjevikenes frihet.

Den frihet nazistene og fascistene preker om, har samme mening som en plakate på en vanføreanstalt: "Turning og dans er forbudt", for å citere den østerrikske redaktør Ernst Fischer.

Hvor frihet ei finnes for ord som for ånd, åndslivet bakbindes med dødbiterhånd, åndslyset utslukkes, - og byttinger vugges i mørke for menneskebarn.

(Grøndtvig.)

Nyheterne 14. og 15. august 1943.

Britiske bombefly fra baser i Storbritannia foretok natt til søndag et nytt, sterkt konsentrert angrep mot Milano. Breda våpenfabrikker og kommunikasjonsmål led sterke skader. Breda våpenfabrikker ligger nord-øst for byen. De framstiller bl.a. lokomotiver, fly, panservogner og elektriske maskiner. Badoglio-regjeringen har erklært Roma for en åpen by. Fra offisielt hold i London og Washington blir det sagt at en ensidig erklæring fra Italias regjering ikke kan hindre de allierte full handlefrihet, all den stund Roma fremdeles er et militært centrum. Den britiske militærsekretær general Wayson, uttaler at det å erklære Roma for åpen by, betyr at den italienske hær må opphøre med bruken av Romas veier, jernbaner, post, telegraf og telefon. Videre at all produksjon til et hvilket som helst militært formål må opphøre. Alle tropper må evakueres fra byen, og den kan ikke lenger benyttes som militært sete. Dette vil igjen si at Italia, militært sett, blir delt i tre, - Nord-Italia - Roma og Syd-Italia. Den italienske hær kan kun, når en ser bort fra de jernbaner som fører gjennom Roma, benytte to enkeltspore jernbaner til sitt formål, og de er helt utilstrekkelige til militære transporter. Likesom de er lett sårbare fra luften. Det vil praktisk talt si at aksene ikke kan føre fram tropper nok til å forsvare Syd-Italia. I realiteten - sier general Wayson til slutt - betyr erklæringen at forsvaret av Syd-Italia er oppgitt. Trafikken i Italia er fullstendig blokkert p.g.a. de siste allierte bombeangrep.

Sicilia: Etter erobringen av Randazzo fortsetter de allierte framgangen. "Den retirerende fiende blir skånselløst forfulgt og jaget" heter det i søndagens allierte kommunique. Siste døgn har 7. arme rykket fram 22 km. og har bl.a. inntatt Fiume Fredo. Videre er Oliviere og Pierdimonte inntatt. De allierte står nå ca. 35 km. fra Messina. Aksens evakueringsbestrebelse foregår under de alliertes ild fra sjøen og luften. Døgnet rundt foregår luftoffensiver, især mot Italias tå. Vivo Valentia, Melazzo og andre mål er blitt heftig bombet.

Fra Sovjetsamveldet meldes at den røde arme fortsetter sine seierrike offensiver i Smolensk - Brjansk - Kharkow - områdene. I Smolensk-avsnittet har den røde arme inntatt Arionowo. I Smolensk-området gjør tyskerne fortvilt forsøk på å stanse offensiven, og friske reserver, som er ført fram i all hast, kastes inn i kampen. Karatschew brenner, og byen stormes fra tre kanter. Tre viktige høyder nær byen er blitt inntatt. Jernbanen Brjansk - Konotop er avskåret. I Brjansk-området er over 60 byer og landsbyer blitt erobret siste døgn. I Kharkows forsteder trenger russerne jevnt og sikkert fram til tross for tyskeres siste fortvilte motstøt. De armene som har omgått byen, går seierrikt videre inn i Ukraina. Poltava er 4. natt på rad blitt bombet av russiske fly. Tyskeres overgang over Dnjepr blir også uopphørlig bombet.

Mål i Østerrike ble for første gang bombet fra baser i Nord-Afrika fredag, idet amerikanske bombefly angrep flyfabrikker i Wiener Neustadt, sør for Wien. 400 ferdige jagerfly sto oppstillet på flyplassen og var et ypperlig mål for de amerikanske fly. Angrepet kom fullstendig overraskende, og motstanden var ubetydelig. Der gikk samtidig flyallarm i Budapest, da flyene tok turen over ungarsk område. Der meldes om fredsdemonstrasjoner over hele Ungarn.

Vestfronten: Berlin ble natt til søndag bombet for 2. gang i løpet av tre netter. Videre ble flyplasser og jernbanemål i Holland, Belgia og Frankrike samt skip i Kanalen bombet. Inklusiv bombing av Milano gikk ett bombefly tapt.

I løpet av mai, juni og juli har de allierte senket 90 U-båter, i gjennomsnitt en U-båt pr. dag. I juli måned har amerikanske fabrikk lavert 7.373 militærfly.

Nye styrker amerikanske tropper og tropper fra dominions er kommet til Storbritannia. Roosevelt har uttalt i forbindelse med de pågående konferanser: "Vi står foran store militære begivenheter".

Nyheterne, den 16. august 1943.

Britiske bombefly gjorde i natt et nytt, kraftig angrep mot industrimål i Milano. Dette var det 4. angrep på 3 døgn. Angrepet ble foretatt i strålede måneskinn. Der ble anrettet store skader på flyfabrikker, gassverk, elektrisitetsverk, telefon og telegraf. Ingen tog går til eller fra byen, som rømmes av innbyggerne i ti-tusen-vis. Folket er opprørt over Badoglio-regjeringens forsøk på å få erklært Roma for åpen by.

På Sicilia har den 8. britiske arme inntatt Taormina på østkysten og byene Caggi og Castiglione. På nordkysten har amerikanerne nådd Milazzo, bare 24 km. fra Messina. Alliert artilleri beskytter de tyske stillinger ved Messina-stredet, og tyskerne har gitt opp den innbitte motstand. Soldatene flykter hodekullis. Jernbaneknutepunkter i Litterno og fergeforbindelsen ved San Giovanni er blitt kraftig bombet. Som følge av disse angrep er lastebiltrafikken i Messinaområdet stanset.

Vestfronten: Mens britiske bombefly angrep Milano, bombet Moskito-fly Berlin. Alt i alt ble i går 17 flyplasser i Nord-Frankrike, Holland og Belgia bombardert av allierte fly. Over 50 lokomotiver ble skadet og flere lektorer utenfor den hollandske kyst ble senket. Jernbaneknutepunkter i Abbeville og Lille ble også angrepet. Ved disse tokter eskorterte norske jagerfly, som skjøt ned 3 Focke-Wolf maskiner. De siste døgn angrep er de største som er foretatt siden nettene er begynt å bli mørkere. Etter alle disse operasjoner savnes 11 bombe- og 3 jagerfly.

Ifølge et kommunike fra Det norske flyvåpens overkommando heter det at siden reorganisasjonen av flyvåpnet, har de norske flyvere under eskorte skutt ned 104 fiendtlige maskiner.

Fra Sovjetsamveldet meldes at tyskerne er drevet ut av Karathew, på veien til Brjansk. De tyske tap er store både av menn og materiell. Kharkow er praktisk talt omringet. Russerne rykker fram mot Poltava. Mange militære tog er satt i brann. Tyskerne gjør fortvilte motangrep. Det røde flyvåpen foretar 100-vis av flytokter hver dag. Den amerikanske krigskorrespondent M.S. Hendler forteller: "Jeg sto i går på en gravplass bak hovedfengslet i Orel og så et nytt tegn på okkupasjonsmaktens brutalitet. Der var gravet opp en grav, 36 m. lang. I denne grav lå 600 lik henslengt. De lå der, som om de var kastet i hop etterat de var slått av Gestapo. Vi var ikke forberedt på hva tyskerne hadde gjort i Orel. Likebe var tatt opp og lå strødd gatelangs. 30 russiske fanger ble henrettet hver tirsdag og torsdag".

I Sør-Stillehavet har allierte fly skutt ned 48 japanske jagere og bombefly. Roosevelt og Churchill har holdt konferanse i tre dager i presidentens hjem i Hyde Park. Churchill er nå reist tilbake til Quibek i Canada. Han arbeider med sine statsjefer for å forberede konferansen med presidenten i Quibek. - 4 nye krigsskip gikk av stabelen i De forente stater i går, en krysser, 2 U-båter og et redningsfartøy. I juni måned er det sjøsatt 250.000 tonn tonnasje. Dette er en ny månedsrekord.

En dramatisk episode fant sted i Oslo i morges kl. 6, idet sjefen for siviladministrasjonen, Gunnar Eilifsen, ble skutt. Han hadde nektet å gi sine folk ordre om å hente en del unge piker, som nektet å melde seg til arbeidsinnsatsen. Kl. 6 innkalte Rediess og Jonas Lie alle polititjenestemenn til møte. De ble forelagt en loyalitetserklæring, som de imidlertid nektet å underskrive, med undtagelse av et par Quislinger. De ble da gjort kjent med at hver den som nektet å undertegne, vill bli skutt. Etter dette undertegnet de allikevel. Gunnar Eilifsen var 43 år gammel og etterlater seg hustru og tre barn. Han gikk inn i N.S. i 1940, men meldte seg ut året etter. Etter dette ble han avsatt som politimester i Halden. På grunn av mangel på habile folk, fikk han fortsette i politiet og ble ansatt som sjef for siviladministrasjonen i Oslo, som intet har med politisaker å gjøre. Falkenhorst har gitt ordre om at alle norske offiserer skal overføres til fangeléirer i Tyskland. Undtatt er offiserer, som er medlemmer av N.S., eller som samarbeider med tyskerne. Røde Kors opplyser at de 500 norske fanger i Hamburg er uskadd etter bombardementene.

I løpet av denne krigen har naziene i Norge brukt henimot 10. milliarder norske kroner.

Den tyske kurerflytrafikk over Sverige vil nå bli kontrollert da det gjentatte ganger har vist seg at tyskerne har fraktet tropper og materiell med flyene. Tyskerne har lovet å holde avtalen.

Den Bulgarske regjering skal evakuere fra Sofia. Alle bulgarer i Tyrkia har fått ordre om å komme hjem.

Sist lørdag foretok flygende amerikanske festninger et heftig bombeangrep mot et japansk støttepunkt på Borneo. 7 oljebeholdere ble sprengt i luften og to raffinierier ble satt i brann. Videre ble en tankbåt senket.

Ifølge nattens meldinger har russerne etter erobringen av Karashev rykket fram 14 km. og står nå 26 km. fra Brjansk. I dette område har russerne rykket fram mellom 8 og 15 km. siste døgn. I Smolensk-området har framrykkningen vært opptil 12 km.

Telefon og telegrafforbindelsen mellom Sveits og Italia er brutt.

De siste dages hendelser viser at tyskerne skjerper spionasjen og terroren. Vær derfor forsiktig med hvad du sier og gjør. Vi har kunnet glede oss over at våre lesere har behandlet avisen vår med forsiktighet. Fortsett med det i tilfelle begivenhetene skulde kreve det kommer avisen gjerne ut oftere. På den annen side forbeholder vi oss rett til å gi den ut mere sjelden i tilfelle nyhetsstoffet skulde være av mindre interesse. Vore lesere på landsbygden har noen ganger fått avisen noe forsinket. Vi skal nå rette på det. Og så til slutt vil vi innskjerpe på det kraftigste de viktigste paroler:

Møt ikke fram til arbeidsmobiliseringen!

Husk at det er straffbart å fraternisere med fienden!

Snakk ikke om nordmenn som deltar i illegalt arbeide!
La ikke gestapo få hjelp av dig!

Øk sabotasjen i krigsviktige anlegg og bedrifter!

Giv agt, du Norges unge blod! Hold dine faner ranke!
Hold friskt og fritt og frelst ditt mot og dine våpen, blanke!
Slutt fylket kreds om Norges sak!
- nu er det tid, nu er det dag!
Giv agt, du. Norges unge blod! Hold dine faner ranke!

(Sivle).

VÆR FORSIKTIG.

Den 28. august 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

Vi har tidligere påtalt de misforhold som har ført med seg at heimefronten har slått sprekker. I dag vil vi nevne den tilsynelatende interesse som Arbeidstjenesten omfattes med. Vi vil på ingen måte fordømme den innsats som norsk ungdom gjør i landbruket. Sjølve arbeidet er en side av saken, den annen side, som for nasjonal samling er den viktigste, er at Arbeidstjenesten er et ledd i den nazistiske propaganda. Det har ofte hendt at der i arbeidstjenesteleirene har vært avholdt festlige sammenkomster, og bøndene i distriktet har gitt sin tilslutning. Arbeidstjenestens ledere er blitt så vennlig behandlet at de har hatt grunn til å betrakte det som en hyldest. Denslags er utilgivelig, og bøndene må være oppmerksomme på at Arbeidstjenestens ledere er nazister, som har sverget forrederen Quisling troskap. Noe privat samskvem med slike folk er uforenlig med kravet om å bli kalt hederlig nordmann. Vis dem din forakt, det er det eneste de fortjener. Husk at

NORGE SKAL VERNES MED VILJER AV STÅL.

So lang ei tid, så lang ein strid;
og enno stend me midt deri!
Men utan sut den norske gut
vil halda striden ut.

Det verdt nok stridt, men litt um litt
det gjeng, når kvar vil gjera sitt.
Tek kvar og ein sin vesle stein,
er snart vår åker rein.

(Garborg.)

Nyhetene 21. og 22. august 1943.

Italia: De allierte fortsetter sine ødeleggende angrep på jernbaner og kommunikasjonsentra i Sør-Italia. Byene Aversa, Benevento, Villa Literno og Battipollia, som alle er beliggende omkring Napoli, har vært kraftig angrepet. 64 fiendtlige jagerfly ble nedskutt under disse angrep, 9 allierte maskiner gikk tapt. 7 fiendtlige landingsbåter er senket av britiske krigsfartøyer utenfor Calabria. Guvernøren og viceguvernøren i Roma er begge gått av, og der har vært store fredsdemonstrasjoner i byen. General Alexander har uttalt at akselmaktens samlede tap på Sicilia var 200.000 mann. De alliertes tap var under 22.000 mann, og mindre enn man hadde regnet med.

Sovjetsamveldet: Lørdag ble meldt at byen Lebedin, 130 km. nord-vest for Kharkow, var erobret. Lebedin var det vestligste punkt russerne nådde i sin siste vinteroffensiv. 124 tyske tanks og 118 fly ble ødelagt fredag. Søndag aften ble det fra Moskva gitt nærmere enkeltheter om fiendens tap siden 5. juli. 1 mill. mann fallne, sårede og fanger er resultatet av 46 dagers kamp. Derav er 300.000 drept og 25.000 fanger. 60.000 km.² land er gjenerobret, eller omtrent det dobbelte av Belgias størrelse. 4600 fly er satt ut av spillet, 7250 tanks, 5100 kanoner og 30.000 kjøretøyer. Russerne rykker videre fram både n.v. og s.v. for Kharkow, og nærmer seg jernbanen Kharkow - Ludovaia. Også i Brjansk-området har russerne bedret sine stillinger. Mius-fronten ble omtalt for første gang i det russiske kommunique søndag aften. Russerne har her brutt igjennom de tyske stillinger. Dette er også innrømmet over tysk radio. I 6 av de tilbakeerobrede distrikter er bondene gitt tillatelse til å komme tilbake med sin buskap og gjenoppta oppbyggingen av det som er ødelagt.

Stillehavet: Øya Kiska i øygruppen Alejtenene er gjenerobret av amerikanske tropper uten motstand fra japanerne. På 2 dager har amerikanerne ødelagt 91 japanske fly, dels i luftkamper og dels ved bombing av flyplassen Wewak på New Guinea. Amerikanske fly har dessuten bombet flyplassen ved Kanton og oppnådde flere fulltreffere på hangarer. I operasjonene til lands blir japanerne på New Guinea drevet innover mot det indre av øya. Det meldes fra Finland at 33 fremstående medlemmer i den finske regjering har henvendt seg til regjeringen og anmodet om at der snarest søkes å få fredsforhandlinger i gang.

Etter nyhetene talte Øksnevad om situasjonen i Norge. Han uttalte bl.a. at den utglidning som nå foregår innen nazistenes rekker er helt logisk. Jonas Lie talte for en tid siden til 400 norske S.S. og framholdt for disse hvor alvorlig situasjonen var. Det gjaldt nå å ha nervene i orden, sa politipresidenten; men er det noe nazistene i Norge ikke har i dag, så er det rolige nerver, sa Øksnevad. Disse vettskremte og forkomne individer er det nå som skal utstyres med våpen mot den våpenløse heimefront. Men kan hende Jonas Lie har gjort en stor feil ved å gi disse menn våpen. Det er sikkert mange av disse som hater Jonas Lie like meget som han hater Quisling. "Jeg kjenner Jonas Lie, sa Øksnevad. "Jeg talte med ham i april 1940, og jeg vet at der ikke er ett eneste verdipapir som kan noteres så lavt som Jonas Lies troskap."

Nyhetene Mandag 23/8 til og med onsdag 25/8-43.

Vestfronten: Natt til mandag ble Nederhausen og mål i Rhinland bombet av allierte fly. I Nederhausen ligger I.G. Farbenindustries kjemiske fabrikk. Videre ble flyplasser i Belgia, Holland og Nord-Frankrike bombet og miner lagt i fiendtlige farvann. 5 fly gikk tapt etter alle disse operasjoner. - Natt til tirsdag ble Berlin bombet av store formasjoner britiske firemotors bombefly; 700 fly deltok, hvorav størsteparten var firemotors. Henimot 2000 tonn bomber ble sluppet ned på 42 minutter. 58 fly gikk tapt. Et område på 5000 hektar ble belagt med bomber, og veldige branner ble satt i gang. Moskito-fly bombet igjen mål i Berlin natt til onsdag, og flyverne konstaterte at det fremdeles brendte livlig i byen. Neutrale korrespondenter i Berlin får ikke sende melding til sine aviser om de skader som er forvoldt. Samtidig med storangrepet mot Berlin foretok britiske jagerfly angrep mot flyplasser i Vest-Tyrkland, Danmark, Frankrike

Holland og Belgia.

Sovjetsamveldet: Mandag kveld sendte marsjall Stalin ut melding om at de russiske tropper i Kharkow-området hadde brutt den tyske motstand og besatt byen Kharkow. "Ukrainas annen hovedstad, vårt eget Kharkow, er befridd fra nazismens åk", heter det bl. a. i meldingen. Kharkow er Sovjetsamveldets fjerde største by og av uvurderlig betydning for de videre militære operasjoner i russernes offensiv for å befri Ukraina. For å feire seiren i Kharkow, fikk Moskvas befolkning være ute til kl. 2 om natten, og 224 kanoner avfyrt seiersalutt. Det er bemerkelsesverdig at de siste dagers kamper om Kharkow var preget av heftig tysk motstand, da de tyske tropper hadde fått ordre fra Hitler om å holde byen, koste hva det koste ville. Imidlertid var det russiske press så sterkt at den tyske øverstkommanderende, general von Mannstein, ga sine tropper ordre om retrett eller, som det het i det tyske kommunique, "planmessig tilbaketrekning." "Times" skrev tirsdag: "Hvis tyskerne har trukket seg tilbake ifølge planen, så er det ifølge den russiske plan". 10 av de russiske divisjoner som deltok i kampene om Kharkow, er omdøpt til Kharkow-divisjoner. Slaget om Kharkow blir fra Sovjetrussisk hold karakterisert som det største slag på Østfronten under denne krigen. På hver km. av frontlinjen hadde tyskerne 100 kanoner. Etter erobringen av Kharkow har sovjetarmeene fortsatt sin seierrike offensiv under skarp forfølgning av den retirerende fiende. Nord for Poltava trekker tyskerne seg tilbake, og russerne står nå på et punkt 30 km. fra byen. Tre russiske armegrupper rykker nå inn i Donetz-bassenget i retning av byen Stalino. En armegruppe rykker sydover fra Isjumområdet og truer jernbaneforbindelsen mellom Losovaya og Slavjansk. Dermed er også forbindelsen mellom Poltava og Stalino truet. En annen armegruppe rykker frem fra Vorosjilovgrad og en tredje fra Taganrog nordover mot Stalino. Her er det tyske forsvar brutt, og russerne har rykket frem 35 km. På de øvrige frontavsnittene har russerne jevn og sikker fremgang. I Svartehavet senket Sovjetfly mandag 3 tyske fartøyer.

Sydfronten: Allierte fly har uavbrutt fortsatt sin flyoffensiv mot jernbanecentra og kommunikasjonsmål i Italia. Skiftetomtene i Salerno og Crotona og mål i Bari, Banjoli, Baticalia, syd for Salerno, Cagliari på Sardinia, samt jernbanemål syd og nord for Napoli har vært heftig bombet. Siden november måned 1942 har de allierte i Middelhavsområdet skutt ned 4500 fly eller i gjennomsnitt 500 fly pr. måned. En krysser ble tirsdag satt i brann av britiske fly i Middelhavet. Utenfor den italienske kyst ble ett fartøy senket av britiske fly og to etterlatt i synkende tilstand. Utenfor kysten av Hellas ble en lastebåt satt i brann.

President Roosevelt talte onsdag kl. 6 norsk tid i det Canadiske Parlament. Da han viste seg for representantene, ble han hilst med spontan og veldig jubel. Den canadiske statsminister Mackenzie King introduserte presidenten, som i korthet gjennomgikk krigens utvikling. Han sa bl.a.: "Vi ville ikke denne krigen, men den kom til oss. Resultatene av Quibeckkonferansen vil bli gitt fienden i det eneste sprog han forstår. Mere vil jeg ikke røpe for den store mester i intuisjon. Vi må ofre våre sønner og døtre fordi en bande av gangsters vil forsøke å underlegge seg verden. - Det er mange som ønsker å komme tilbake til den gamle gode verden, men vårt mål er ikke å gå tilbake. Vi skal frem til en større verden - med større rettferdighet og større frihet for det enkelte menneske".

Diverse nyheter:

All eksport av rumensk olje er foreløpig blitt stoppet som følge av de amerikanske flygende festningers bombing. Gestaposjefen Heinrich Himmler er blitt utnevnt til tysk innenriksminister. Von Neurath har trukket seg tilbake etter eget ønske. Den allierte presse er enig i at denne utnevnelse er et svakhetstegn og viser for det første at det tyske folk er begynt å vakle. Det må holdes oppe med terror og trusler om terror. For det annet er Hitler redd for at generalene skal

ta makten fra ham. Derfor lar han fremtredende S.S. folk ikke bare tre inn i generalstaben, men ogsaa i regjeringen. "Times" skrev for tre måneder siden: "Himmeler, denne uhyggelige skikkelse, trer mer og mer i forgrunden. Han er den mann som vil ta makten når Tyskland bryter sammen. Han vil ikke vike tilbake for noe".

Ett amerikansk verft sjøsatte tirsdag i denne uke fire marinefartøyer. 33 framstående finner, hvorav de fleste er medlemmer av Riksdagen, har sendt president Rytilien erklæring, hvori det anmodes ham om å søke fred med Russland. Fra amerikansk og britisk hold er det uttalt at innledningen til fred nå må komme fra Finnlands side. Stor-Britania og U.S.A. har allerede sagt det som kan sies om spørsmålet Finland - Sovjetsamveldet. Tyske troppstyrker har måttet gripe inn mot uroligheter i franske byer. Bl.a. i Brest, Lille, Lyon, Marseille og Paris.

De svenske statsbaner har til august i år hatt en inntekt på 85 mill. kr. på den tyske transitt-trafikk. 45 mill. ble innbetalt på den tyske persontrafikk og 40 mill. på godstrafikken.

Flere amerikanske troppstyrker er kommet velberget fram til Stor-Britania.

Valgene i Australia ble en strålende seir for arbeiderpartiet og dermed for statsminister Curtin's politikk. Arbeiderpartiet har fått 48 av de 74 mandater i Representantenes Hus. I Senatet har de 19 representanter. Det er første gang siden 1916 at arbeiderbevegelsen i Australia har hatt en så overbevisende valgseir.

Ved erobringen av Kiska i Aleytene mistet japanerne 200 fly og over 3000 mann.

Av Arne Ordings utenrikskronikk tirsdag, den 24. august 1943, gjengir vi: "Konferansen i Quibek følges med spent interesse, da beslutningene, som blir fattet der, vil bli avgjort i militær handling. En går imidlertid ut fra at konferansen vil bli fortsatt senere til høsten i form av en tre-maktskonferanse mellom U.S.A., Sovjetsamveldet og Stor Britania.

Den røde arme fortsetter å presse de tyske tropper lenger og lenger mot vest. Russerne har nå gjenvunnet Kharkow. Denne gangen hadde russerne konsentrert langt større styrker mot byen og de bakre sambandslinjer var meget bedre. Byen er den fjerde største i Samveldet, og gjenerobringen er av den største viktighet. Kharkow var en av de største industribyer i Samveldet, men maskinene og fagarbeiderne ble på et tidlig tidspunkt evakuert østover. Etter Moskva er byen det viktigste jernbaneknutepunkt i Russland. Tyskerne har lidd store tap, men har forsvart seg med stor energi. Russerne har ikke tatt mange fanger under kampene og selv lidd store tap. Den russiske presse har igjen reist kravet om front nr. 2, slik at 40 til 60 av de 280 divisjoner som er bundet på Østfronten, kan bli trukket vekk derfra. Et angrep mot Vest-Europa krever en sterk invasjonsslåte, og situasjonen er langt gunstigere enn man turde håpe for 1/2 år siden. I Finland har tyskerne stasjonert 6 divisjoner. Finnene er ikke begeistret for tyskerne, og det viste seg at de tyske tropper ikke var egnet til å krige i skogsterreg. Etter tyskernes siste nederlag er det finske folk for alvor begynt å tvile på tysk seir. Finnene er imidlertid avhengig av tyskerne med hensyn til forsyninger av mat og materiell. Det er ingen hemmelighet at U.S.A. har vært interessert i å få Finland ut av krigen. Nå er imidlertid Finlands popularitet betydelig nedsatt." Sluttelig omtalte Ording forholdene i Danmark og Himmels utnevning til innenriksminister.

Nyhетene 26. og 27. august 1943.

Berlin ble angrepet for tredje gang på rad natt til torsdag. Angrepet ble som foregående natt utført av Moskitofly, og brannene etter lørdagens storangrep var fremdeles ikke slukket. Andre britiske fly angrep torsdag 3 flyplasser og en kraftstasjon i Nord-Frankrike. Dessuten ble der lagt miner i tyske farvann. Bare ett fly gikk tapt etter disse operasjoner.

De allierte flyangrep mot Italia fortsetter. Byen Foggia, som er ventrum for 5 jernbanelinjer, ble i dagslys onsdag utsatt for en rekke kraftige luftangrep. Den største formasjon Lightning-bombefly, som har startet fra Nord-Afrika, angrep onsdag morgen byen og kastet bomber mot skiftetomter og stålverker. Angrepet kom fullstendig overraskende. Flyene gikk i en høyde av 10 m. over havflaten til de kom til fastlandet. Her steg de til 25 m. over målet. Byene Taranto og Crotona ble ogsaa angrepet. 26 tyske fly ble nedskutt under disse angrep. 15 allierte fly gikk tapt.

Sovjetsamveldet: Fremgangen på Østfronten fortsetter. Byen Senkow, som ligger 140 km. vest for Kharkow, er erobret, og den røde arme er gått over elven Pajol. Kampene foregår på en 100 km. lang front. 60 landsbyer er gjenerobret i Poltava-distriktet. Jernbanelinjen Poltava - Kiew trues, og russerne står knapt 30 km. fra denne tyske livslinje. På ett punkt står russerne nå 160 km. n.v. for Kharkow. Ogsaa i framrykkingen mot Stalino har russerne framgang. Terrenget her er vanskelig, og tyskerne har bygget omfattende forsvarssystem av bunkers og lagt svære minebelter. Der er tegn som tyder på at tyskerne er begynt å evakuere sine tropper fra Kuban til Krim.

Kong Boris er blitt plutselig syk. Statsminister Kilov har sammenkalt tidligere statsministre til konferanse i 2 1/2 time. Kong Boris's sykdom kan få de alvorligste konsekvenser for Bulgaria's skjebne. Som kjent er 80 % av befolkningen russisk-vennlig, men en klikk av godseiere og reaksjonære har makten, og den er nå i ferd med å glippe dem ut av hendene.

I Italia vokser frykten stadig etter som de allierte flyangrepene øker i styrke. Italienerne er oppmerksom på at det er det vanlige forspill for en militær aksjon. Italienerne frykter en direkte okkupasjon av tyske styrker. Det forlyder at tyske tropper skal ha okkupert italiensk Savoyen. Befolkningens misnøye med Badoglio-regjeringen har ikke lagt seg. Badoglio har sett seg nødt til å frigi 6 framstående intellektuelle anti-fascister, der i blandt Dr. Bauer.

To svenske fiskebåter ble senket utenfor nord-øst-kysten av Danmark av to tyske Minesveipere. Mannskapenes skjebne er ukjent. Den svenske regjering har protestert i Berlin og forlanger nærmere forklaring til det inntrufne. Harmen i Sverige er voldsom.

De finske myndigheter har nå sett seg nødsaget til å offentliggjøre den henvendelse 33 framstående politikere er kommet med til Ryti. Det fremgår av denne henvendelse at det finske folk er misfornøyet med den nåværende politikk og anser det som en nødvendighet at der blir innledet fredsforhandlinger. Henvendelsen sluttet med å kreve frihet, selvstendighet og fred for Finland.

Stor-Britania, U.S.A., Sovjetsamveldet og Kina har anerkjent den franske nasjonalkomite i Nord-Afrika som et administrasjonsråd for Frankrikes oversjøiske besiddelser, ikke som regjering for Frankrike. De forente nasjoner er enig om at det franske folk selv, i fritt valg, skal få avgjøre sin skjebne.

På Raufoss ble for en tid siden en tysker funnet drept. 2 nordmenn ble arrestert som gissler. De er nå løslatt, da det er bragt på det rene at mordet ble utført av en tysk sersjant.

Otto Nielsen, Bergen, er død i tysk konsentrasjonsleir. Han var innehaver av Bergens Merkelappfabrikk og var et framstående medlem i idrettsforeningen Viking. Han ble 47 år gammel.

Sogneprest Røkke i Grong ble forvist fra distriktet og måtte flytte den 18. august. En stor menneskemasse var møtt fram på stasjonen for å ta avskjed med ham. Nazipresten, som talte samme dag, hadde 5 tilhørere til sin preken.

På Færdyane er resultatet av Alltingsvalget blitt bekjentgjort. Folkeflokk (selvstendighetspartiet) fikk 12 representanter, Sambandspartiet 8 og socialdemokratene 5. De to sistnevnte partier vil opprettholde samarbeidet med og tilknytningen til Danmark.

I går kveld talte Worm Müller fra London kl. 19.45. Han sa bl.a.: "Da vendepunktet kom i 1918, og den første brist i den tyske hær viste seg, utnyttet de allierte øyeblikkelig situasjonen. Marsjall Fochs berømte ord: "Alle mann til kamp" var innledningen til den avgjørende offensiv mot Tyskland. Den 8. august 1918 var den svarteste dag for tyskerne under forrige verdenskrig. Sommeren i år har kanskje vært like så avgjørende. Etter at Nord-Afrika er gjenerobret, Sicilia inntatt og Italia på sammenbruddets rand - Italia, hvor Mussolini forsvandt som en ånd i en fillehaug. - de sovjetrussiske armeers seierrike felttog i sommer, alt dette måtte utnyttes hurtigst mulig, og det var derfor Quibek konferansen kom i stand. Ved koordinerte operasjoner til sjøs, til lands og i luften, får Tyskland høre det sprog som gangsterne forstår, som Roosevelt sa. Kun total krig kan felle Tyskland, og det må skje på kortest mulig tid. Like så fort som Hitler steg fram, like så fort vil han forsvinne. Nederlagene har allerede merket Tyskland. Hitler har lenge vært taus. Görings popularitet i de bombeherjede distrikter er dalende. Selv Goebbels kan ikke lenger skjule sannheten med løgnpropaganda. Himmlers utnevning som innenriksminister søker å hindre heimefrontens sammenbrudd. Hitler har en gang sagt: "Vi vil ikke kapitulere. Det tyske folk har ikke gått inn i denne krigen for å tape. Men hvis vi blir slått, skal vi trekke en verden med oss - en verden i flammer". Hitler lurer ikke lenger andre enn seg selv. Han erobret landområder, og i hans fotspor fulgte sjakalen og snappet til seg en bit her og der. Men nå har Tyskland lenge vært på rettrettens vei. Sjakalen har skiftet farve som kameleon. De som satt på gjerdet, er plutselig blitt neutrale. Tyskernes håp om at den russiske hær ikke var annet enn en annen classes arme, ble gjort til skamme. Det var de russiske armeer som gjorde en ende på blitz-krigen. Under tilbaketrekningen i Russland var det Stalins plan som ble fulgt. Hitler forsto ikke dette. I sommer har slagene ved Orel og Kharkow klart bevist at den tyske armés slagkraft er brutt." Worm-Müller sluttet sin tale med et sitat fra Roosevelt: "Hvis Hitler og de tyske generaler kjente til det som ble besluttet i Quibek, ville de foretrekke å overgi seg nå i stedet for senere."

 Danmark er i dag gjenstand for hele verdens oppmerksomhet. Det er en kjent sak at det danske folk er rettskaffent, rolig og langmodig. Men også danskernes tålmodighet har en grense. Denne grense er nå oversteget av tyskerne. I den siste tid er det foretatt mange sabotasje-handlinger i Danmark. Jernbaner, fabrikker og verksteder går opp i røyk. Danskene har satt seg i besiddelse av tyske våpen. En fabrikk som fabrikkerte U-båt deler samt kraftstasjonen i Århus er blitt sprengt i luften. I Odense er 2 tyske offiserer blitt drept. I Århus og Ålborg er der unntagelsestilstand. Scavenius strever med å holde ro på danskene, ikke minst de danske fagforingsmedlemmer. Scavenius ville forleden forsøke å løpe fra det hele, men den tyske representant, Best, nektet. Det forlyder at det skal ha vært stormende regjeringsmøter og at den fhv. leder av de samvirkende fagforbund, Lauritz Hansen, skal ha uttalt: "Jeg kan ikke lenger ta ansvar for en politikk som ikke har arbeiderklassens tillit!" Den nåværende leder av samvirkendes fagforbund, har inntatt en stilling til den aktuelle situasjon som ikke svarer til arbeidernes. Han maner til ro og orden, men de danske arbeidere vil ikke finne seg i at Danmark nå skal bli et transitland mellom Norge og Tyskland. Streikene har i de senere dager øket i omfang. I Helsingør ligger praktisk kalt alt arbeid på skipsverftene og i fabrikker som arbeider for tyskerne, nede. De danske arbeidere bruker nå retten til å streike som politisk virkemiddel. Parolen er: "Enhver tapt arbeidstid for tyskerne betyr en forkortelse av krigen!" Forum, det største lokale i København, ble forleden rekvirert av tyskerne. Det brendte ned samme natt. På Rådhusplassen i København fant i går sted en stor anti-nazistisk demonstrasjon. Tyskerne forsøkte å splitte demonstrantene, men først da tyskerne satte maskingevarene i skytstilling, forlot folkemassen plassen.

Den 4. september 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

"Norsk Tidend", London, skriver den 5. august 1943:
 Dærlig tilslutning til N.S. blandt bønder.

Ifølge en tidligere oppgave skulle det nyordnede Norges Bondesamband ha 3000 medlemmer. Til sammenlikning anføres at N. Bondelag og N. Bonde- og småbrukerlag før nyordningen hadde over 100.000 medlemmer. Det viser seg nå at tallet 3000 er for høyt. Medlemsregisteret viste i begynnelsen av 1942 3000 medlemmer, men storparten av disse var kommet med ved en feiltagelse, dels var de ikke orientert, dels hadde de betalt kontingent på nyordningen, fant sted og fikk ikke pengene tilbake, men ble betraktet som medlemmer. For øyeblikket er det samlede antall medlemmer 800 til tross for energisk avispropaganda, etc. Resultatet av propagandearbeidet for direkte innmeldelse på skjema innsendt til Sambandets hovedkontor er hittil 43 medlemmer. I et fylke er det nå tre medlemmer mot 5000 før krigen.

 Det tapre danske folk fortsetter motstanden mot de nazistiske makthavere tross unntagelsestilstand og terror. Kamper mellom væpnede friskarer og tyske tropper har funnet sted flere plasser i landet. Sabotasjen fortsetter. Tidlig i uken måtte tyskerne ved Nestvedt sette inn tanks og stupbombere mot en rasende folkemasse. Ved Nørrebro ble en maskinfabrikk skadet, og på Københavns havns red ble et skip sprengt i luften av en helvetesmaskin. Admiral Wedel, som ga sine offiserer ordre om å gå til Sverige med krigsfartøyene eller, hvis ikke det lot seg gjøre, å la dem senke, er arrestert. 200 danske marine-soldater falt under kampene om Københavns marinestasjon. Tyskernes tap var betydelig større. Hele verdens øyne er idag rettet mot Danmark med grenseløs beundring for deres heltedige innsats.

Vi, du, jeg, de falne, de matrede,
 de som reiser seg, atter og atter reiser seg,
 de som venter; de som lytter,
 de som har øyet som ser, og handen som
 følger,
 og de som ikke er mere.
 Vi er alle ett og det samme,
 fellesskapet, det hemmelige forbund.
 Det er som sluttet en kjede av liv,
 en stum og hellig forsikring:
 Ja, vi lever, vi er der,
 tross alt.

(Åke Ordning.)